

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky Obce Borčice k návrhu rozpočtu Obce Borčice na rok 2025

a roky 2026 – 2027

V súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 18 f, ods. 1, písm. c) a v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení som vypracovala odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Borčice na rok 2025 a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2026 – 2027, ktoré predkladám pred jeho schválením Obecnému zastupiteľstvu Obce Borčice.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu obce na rok 2025 a na roky 2026-2027 z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu Borčice (ďalej len OZ) . Rozpočet obce je vytvorený ako programový a spracovaný je podľa pravidiel rozpočtovej decentralizácie.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zábery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na 2i rozpočtové roky. Rozpočet vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je obec zakladateľom. Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2025 je po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom Borčice záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Predložený návrh rozpočtu obce Smrečany je spracovaný v súlade s nasledovnými zákonmi: so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, Metodickým pokynom Ministerstva financií SR na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42, v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2, opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia výdavkov verejnej správy, s príručkou MF SR na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2026 číslo MF/008139/2024-411, ktorá je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, vyhláškou Štatistického úradu SR č. 257/2014, ktorá ustanovuje štatistickú klasifikáciu výdavkov verejnej správy (SK COFOG), so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samospráve, nariadením vlády č. 668/2004 o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve, zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, zákonom č. 460/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.

79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov na skládke, a Ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení účinnom od 1.1.2015, všetky v znení neskorších predpisov.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol v súlade s § 9 ods. 2 Zák. 369/1990 Zb. zverejnený v zákonom stanovenej lehote a to najmenej 15 dní pred jeho schválením obecným zastupiteľstvom v plnom znení na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce dňa 26. 11. 2024.

Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s príručkou MF SR na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2026 číslo MF/008139/2024-411, ktorá je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 14/2004, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy a vyhláškou Štatistického úradu č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy. Ekonomická klasifikácia je použitá do najnižšej úrovne ekonomickej klasifikácie (hlavná kategória, kategória, položka, podpoložka), čo je v súlade so Zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého návrh rozpočtu obce sa musí predložiť na schválenie v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie.

Pri tvorbe rozpočtu bola uplatnená zákonná povinnosť miest a obcí zostavovať rozpočet na trojročné obdobie.

Navrhovaný rozpočet na nasledujúce roky (2026-2027) v rámci jednotlivých finančných ukazovateľov má orientačný charakter.

Návrh viacročného programového rozpočtu obce Borčice na roky 2025 - 2027 bol zverejnený oznamom na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce 26.11.2024 – 11.12.2024. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu plyní lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu bol vývoj hospodárenia obce v minulých rokoch, skutočné výsledky hospodárenia obce v roku 2022, 2023, očakávané výsledky v roku 2024, predpokladané rozpočtové určenie výnosu dane z príjmov územnej samosprávy na rok 2025 a potreby pre správnu a efektívnu činnosť obce v roku 2025.

TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2025,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2026,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2027.

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky - „bežný rozpočet“
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky - „kapitálový rozpočet“
- c) finančné operácie

PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

Príjmová časť rozpočtu vo výške 337 490 € je vytvorená v súlade so zákonnými podmienkami určujúcimi miestne dane, rozpočtové určenie dane z príjmov. Ďalej jednotlivé položky príjmov obsahujú finančné povinnosti fyzických a právnických osôb ustanovené vo VZN a v interných predpisoch mesta. Uvedený návrh príjmov je objektívnym odhadom predpokladanej úrovne, ktorú môže mesto dosiahnuť.

Bežný rozpočet

	Návrh rozpočtu
bežné príjmy	282 490
bežné výdavky	282 490
Hospodárenie – prebytok	0

Kapitálový rozpočet:

	Návrh rozpočtu
Kapitálové príjmy	0
Kapitálové výdavky	55 000
Hospodárenie – schodok	- 55 000

Finančné operácie:

	Návrh rozpočtu
príjmové fin. operácie	55 000
výdavkové fin. operácia	0
Hospodárenie – prebytok	+ 55 000

Návrh rozpočtu príjmov : 337 490 €

100 Daňové príjmy	259 550 €
200 Nedaňové príjmy	19 770 €
300 Granty a transfery- OS	3 150 €
400 Finančné operácie – príjmové	55 000 €

Návrh rozpočtu výdavkov: 337 490 €

600 Bežné výdavky	282 490 €
700 Kapitálové výdavky	55 000 €
Finančné operácie:	0 €

Pre hospodárenie obce je veľmi dôležitý výnos dane z príjmov fyzických osôb - podielová daň zo štátneho rozpočtu. Jej podiel na celkových bežných príjmoch je významný a akýkoľvek negatívny vývoj výnosu dane z príjmov fyzických osôb by ovplyvnil vyrovnanosť rozpočtu. V roku 2025 je rozpočtovaný príjem daní z fyzických osôb vo výške 214 000 €, čo by znamenalo v porovnaní s rokom 2024 nárast o 12 000 €. Pozitívne hodnotím opatrný prístup k tvorbe návrhu rozpočtu pri tejto položke, keď v návrhu rozpočtu na rok 2025 sa počíta s odhadovanou sumou príjmov z podielu na dani z príjmov fyzických osôb ako uvádza novembrová prognóza Ministerstva financií SR. Dôležitou skupinou daňových príjmov sú majetkové dane tvorené daňou z nehnuteľnosti , ktorá zahŕňa daň z pozemkov, zo stavieb, z bytov a nebytových priestorov.

Nedaňové príjmy

Návrh rozpočtu príjmov obsahuje aj príjem vo výške 19 790 – patria sem hlavne správne poplatky a príjmy z vlastníctva majetku .

Granty a dotácie

V roku 2025 obec očakáva dotáciu vo výške 3 150 €, týkajúca sa hlavne stavebnej sféry.

KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Obec neočakáva žiadne.

Naplnenie cieľa rozpočtu v oblasti kapitálových príjmov závisí od úspešnosti obce v získavaní cudzích zdrojov, najmä NFP na financovanie projektov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu štátnych fondov, z rozpočtu EÚ a NFP na financovanie medzinárodných projektov.

PRÍJMOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE

Príjmy z finančných operácií sú rozpočtované vo výške 55 000 € a tvorí prevod z rezervného fondu. Tieto prostriedky sú rozpočtované z dôvodu pokrytia investičných zámerov obce.

VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

BEŽNÉ VÝDAVKY

Rozpočet bežných výdavkov závisí od plnenia bežných príjmov a od bežných grantov a transferov, z ktorých sa zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy. Rozpočet bežných výdavkov je vo výške 282 490 €. Návrh rozpočtu bežných výdavkov pokrýva potreby obce.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

Obec si v roku 2025 naplánovala kapitálové výdavky v celkovej 55 000 € - dobudovanie vody a kanalizácie .

VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE

Žiadne .

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Predložený rozpočet Obce Borčice na rok 2025 a roky 2026 – 2027 poskytuje poslancom Obecného zastupiteľstva dostatočné informácie pre rozhodovanie pri jeho schvaľovaní, resp. pre vyváženú úpravu na príslušných položkách.

Predložený návrh rozpočtu na rok 2025 je spracovaný ako vyrovnaný a v prípade naplnenia bude smerovať k hospodárnemu zabezpečeniu jeho potrieb. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu obce Borčice na roky 2025 – 2027 konštatujem, že je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Záver:

Predložený návrh rozpočtu Obce Borčice na rok 2025 odporúčam obecnému zastupiteľstvu schváliť ako vyrovnaný v úhrnej výške príjmov 337 490 € a výdavkov 337 490 €. Návrh rozpočtov na roky 2026 – 2027 odporúčam zobrať na vedomie.

05.12.2024

Mgr. Mária Brezaniová